

Aliança per preservar el fons del cap de Creus

Els pescadors de Cadaqués i el Port de la Selva i científics del CSIC treballaran plegats per mitigar l'impacte de la pesca i replantar les gorgònies capturades.

Imatge d'arxiu del fons marí de la Costa Brava

Científics i pescadors del cap de Creus s'han aliat endos projectes pioners per restaurar els fons marins d'una de les zones més ben preservades de la Mediterrània. L'Institut de Ciències del Mar del CSIC

[<http://www.diaridegirona.cat/tags/institut-de-ciencies-del-mar.html>]

i les confraries de pescadors del Port de la Selva i Cadaqués

[<http://www.diaridegirona.cat/girona/alt-emporda/cadaques/>] sumaran esforços en els pròxims mesos en dues iniciatives innovadores per mitigar l'impacte de la pesca artesanal sobre el fons marí de la plataforma continental del cap de Creus i retornar al mar les gorgònies que s'enganxin a les xarxes, una espècie puntal per a la biodiversitat, perquè genera un hàbitat per a moltes espècies de peixos i crustacis. Junts estudiaran amb robots marins les conseqüències de l'activitat pesquera a la zona per minimitzar-les i faran campanyes per replantar les gorgònies capturades per error.

Els projectes Miticap i Rescap, finançats amb fons europeus i emmarcats en el programa Pleamar de la Fundació Biodiversitat del ministeri d'Agricultura i Pesca, «estan molt relacionats entre si, però treballaran en llocs diferents i amb metodologies molt diverses», assenyala Josep Maria Gili, investigador de l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona, que treballa en els dos projectes.

Els treballs van més enllà del parc natural del cap de Creus [<http://www.diaridegirona.cat/tags/cap-de-creus.html>], que abasta la franja costanera i fins a 50 metres de profunditat, i s'estenen fins als 9.000 metres quadrats del Lloc d'Interès Comunitari (LIC) de la xarxa Natura 2.000, que baixa fins als 500 metres de profunditat.

La zona, destaca Gili, és «un dels espais marins més ben conservats de la Mediterrània i està pendent de ser declarat àrea marina protegida». Per això, indica, fa falta un pla de gestió, i la idea és desenvolupar-lo en col·laboració amb el territori, «i no d'esquena als usuaris», que són bàsicament els pescadors artesanals, perquè per preservar no cal prohibir, sinó «treballar de forma responsable, sent conscients que així l'activitat pot perdurar».

«El pla de gestió ha de buscar una pesca respectuosa, que no només no malmeti sinó que recuperi, i per això és

clau la bona sintonia dels investigadors i pescadors», apunta Gili, ja que si bé la pesca artesanal té un impacte menor que la intensiva, també altera el fons i afecta espècies com les gorgònies, el corall o les esponges.

Els robots marins seran un dels elements centrals del projecte Miticap, centrat a millorar les tècniques pesqueres per mitigar-ne l'efecte. Científics i pescadors faran diverses campanyes amb robots subaquàtics per explorar els fons marins, amb l'objectiu de veure l'estat dels fons i com els afecta l'impacte de la tècnica que fan servir per calar. «És un estudi molt detallat d'imatges que ens permet treballar com si els investigadors i pescadors baixéssim sota l'aigua a veure-ho de primera mà», indica Gili, que lidera el projecte.

Així, conjuntament localitzaran els punts més habituals on llencen les xarxes i en campanyes conjuntes, entre març i abril, s'avaluarà l'estat de conservació dels hàbitats de fons de la zona.

La visualització i l'estudi de les imatges, que es gravaran al mateix moment que es pesca, permetrà dissenyar conjuntament nous mètodes de pesca que afectin el mínim possible els hàbitats per permetre'n la conservació. Els canvis, avança Gili, poden ser coses com evitar que la xarxa toqui a terra, per exemple.

Un cop dissenyada la proposta, els pescadors l'aplicaran entre els mesos de juliol i setembre, i posteriorment es repetirà l'exploració amb els robots submarins per comprovar l'eficàcia de les mesures i seguir-les millorant.

Pel que fa al projecte Rescap, dirigit per l'investigador de l'ICM Andrea Gori, proposa una restauració activa del fons marí aprofitant la gorgònia que s'enganxa a les xarxes dels pescadors. Amb l'ajuda dels científics, recolliran i replantaran les captures accidentals de les gorgònies atrapades durant la pesca. Els exemplars, indica Gili, seran restaurats en dos centres de recuperació creats per al projecte al Port de la Selva i a Cadaqués, i seran col·locats en unes superfícies que permetin que quan es tornin a llançar al mar es mantinguin dretes.

«És com un planter d'esqueixos, per anar-los retornant al mar i accelerar la recuperació de la gorgònia, que funciona com un bosc, construint un hàbitat clau per a altres espècies», indica Gili.

La tècnica s'inspira en la tradició pesquera de Menorca. Allà les gorgònies creixen sobre còdols rocosos i quan els pescadors les atrapen accidentalment, les desenganxen amb compte per retornar-les a l'aigua, i gràcies a la base de roca, cauen fins al fons i segueixen creixent. «L'autogestió dels pescadors, per tradició i respecte al medi, fan que l'impacte sigui molt menor i tinguin un canal molt ben conservat», apunta l'investigador.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/comarques/2018/03/05/alianca-preservar-fons-del-cap/899431.html?utm_source=rss